

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De Annæ sanctitate, & ceterarum sororum matrimonij. cap. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

P R I M V S.

Dolani: vbi si qua de causa in rebus ecclesiæ constituendis, gregeque ad rectam viam reducendo, sumptu o-
pus esse viderat; de suo liberaliter ius-
sit suppeditari: vt nihil penitus ex ip-
suis ecclesiæ fructibus ipse Romæ
tunc existimetur percepsisse. Humaniora literarum studia coluit. cum-
que viros eruditissimos in eo genere
plures apud se haberet; ex eis, alijs-
que nobilem instituit Academiam.
cuius exercitationes noctes appellauit
Vaticanas; quoniam publicis, ple-
rumque negotijs interdiu occupa-
tus, certas eis dabat ipsius intempe-
stæ noctis horas. Valebant ea studia,
ad doctrinam morum, facultatemque
dicendi comparandam; tum memo-
riam quoque exercendam: dum pos-
ita quæstione, quæ ad mores pertine-
ret; in utramque partem, quam pote-
rant ornatè, copiose, atque eleganter
differabant. ad animorum vero relaxa-
tionem aliquid etiam admiscere li-
beralis ioci solebant, ac leporis. ex
horum numero, & ex eis, quos in con-
sultationibus adhibebat, viri fuerunt,
tum literis, tum dignitate clarissimi;
qui magno fuerunt, partimque ad-
huc sunt reipublica christianaæ vsui,
atque ornamento: ex quibus Episco-
pi, Cardinales; & ipse quoque Gre-
gorius XIII. extitere. Curabat ille,
per eas exercitationes, non solum
eiusmodi doctrinæ præcepta, dicen-
di que vsum aliequivi sed etiam que in
loquendo sentiebat, impedimenta
naturæ superare: concisas enim sen-
tentias, immo etiam verba ipsa immi-
nuta habitu quodam nimis celerita-
tis pronunciare solebat. quibus in re-
bus, quantum proficerit; tum illius
iudicium in scribendo, alieni q; scrip-
tis corrigendis postea indicauit; tu
frequentissimæ conciones declararunt.
Atq; huiusmodi studia non pa-
rum ad eius quoque salutaria consilia
valuisse postea fatebatur. cum enim
illi Stoicorum sententia in Academia

impugnanda quandoque obuenisser;
contra potius sese ad eos aliquo mo-
do sequendos, hoc est ad perturba-
tiones comprimendas, dum ei rei stu-
deret. animiq; perfectam moderatio-
nem comparandam, sensit incitari; ex
quo Epicteti philosophi libellum fre-
quenter in manibus habere, eiusque
præcepta valde obseruare, per ca- tē-
pora visus est.

Cum in Carolo terum humana-
rum s̄pē despiciens sese ostende-
ret: non obscurè tamen etiam stu-
dium apparebat sorores omnes recte
collocandi. Id optime successit; Pon-
tifice fauente; Deoq; in primis cu-
mulatissimè præstante, quod bonus il-
le Gibertus eximia pietate sperau-
rat. Eas enim Principibus, ac diuitijs
ditioneque præstantibus viris in ma-
trimonium dedit: Camillam quidem,
quæ prima fuit, Cæsari Gonzagæ,
Melfictæ Principi: Hieronymam Fa-
britio Gesualdo, Venusini Principis
primo filio: Annam Fabritio Collung,
Marci Antonij Duci Taliacotij itide
principi filio: Hortensiam Annibali Sit-
tico, Altépsij Comiti, & sororis Pon-
tificis filio; non enim Hortensiam ex
Margarita, sed ex alia vxore Gibert
suscepserat. Honestissimæ fuerunt om-
nes: at Anna ijs moribus, eaque fuit
sanctitate; vt in tanti fratris historiæ
merito, de illa sit præcipue com-
memorandum. solidæ pietati, rerumque
diuinarum contemplationi maxime
semper dedita fuit. vt non modicam
noctis cuiusque partem, quæ somno
danda erat, in sacra supplicatione ad-
huc puella ponere soleret. At cum Fa-
bricius adhuc adolescentis diem suum
obijset; christianæ disciplinæ, pijs-
que exercitationibus in dies magis
intenta, tantum profecit; fratris exé-
plo, ac hortationibus in primis inci-
tata; vt in eius precibus magnum do-
mus suæ præsidium Marcus Antonius
vir prudensissimus collocaret. Ve-
stitum mutare, seleque abdere in mo-

De anno
sanctitate.
& ceterarū
sororū ma-
trimonijs.

CAP. IIII.

A 2 4 na-

nasterium constituerat; nisi consiliū dedisset Carolus, ut religiosam vitam domi agens, filios, quos ex Fabritio suscepserat, non desereret; sed educaret pie, ac diligenter. Egentium iuuandorum studiofissima fuit. ex eo, quod separatum ei dabatur, ad suos, familiæque sumptus, quantum poterat, detrahebat; & in eleemosynas cōferebat; vt ipsis etiam indumentis, ea de cauſa tritis admódum vteretur. frequenter etiam, quod apponebatur in mensa, modica sibi retenta portione, pauperibus dari iubebat. Ecclesia erat in Panormi regia, vbi illa cum M. Antonio Sicilia prorege habitabat; & in eam ex Annæ domicilio adiutus, vt commode posset in sacro loco eximum explere, contiuandæ supplicationis desiderium. ibi quo ardentiore animo precaretur, sanctissimam Eucharistiam haberi perpetuo curauit: & sacram statuarum horarum publicam præcationem, sacerdi auctoritate restituit. Cum autem humida esset ædes, loco præsertim illo remotione, in quo Anna manebat; contraxisse videtur ex diuturna mora frigidam, grauemque totius corporis, præcipue capitis, affectionem; quam, vt diuinæ benignitatis munus, libenter usque ad obitum tulit. Cum sanctissimam Eucharistiam sumebat, tam ardentि, atque intimo sensu pietatis affiebatur; vt duarum circiter horarum spatio, nullo fere motu, mente penitus in diuinis mysterijs defixa, permaneret. Sacerdotem cui confitebatur, quisquis esset, tantopere obseruabat; vt ne latum quidem, vt aiūt, vnguem ab eius voluntate discedere auderet; tantoque honore, ac reverentia prosequebatur; vt diceret interdum; pedum eius vestigia cupere admodum se osculari. Tentari cum ea febri cœpisset, ex qua mortua est; nihil patefecit: erant enim extremi quadagenarij leuij dies quorum abilitentiam nolebat interrum-

pere. ad sacram Paschatis communio nem vénit in ecclesiam. per eos dies, qui pauci fuerunt ante mortem, solito loco nonnunquam ad meridiem usque; permanxit orans. demum ingrauescente morbo iacere coacta, de morte obeunda placidissime audiuit, ac hilariter: creditoribus iussit in presentia satisfieri: & ex ea hora rogauit, ne filij amplius ad se adducerentur; quo magis ab humanis rebus remota, quæ spiritualia, cœlestiaque sunt, quiete cogitaret. Humile funus ducendum præscripsit; cœlestique amore vehementer accensa, diuinum viaticum accepit; & sacram extremi temporisunctionem; cuius unctionis loca sibi ante diligenter ablui iussit. cumque ad extreum usque sensibus viguisse, sacerdoti etiam singillatim cœlites inuocanti respondisset; morte obiit anno Domini M. D. X XC. II. Luxere eam Panormitani propemodum incredibiliter. tū vero eius corpus ita fere habuerunt, quemadmodum beatorum corpora solent haberi. luxere autem in primis pauperes, quorum se benignissimam parentem semper ostenderat. De Anna, ceterisque sororibus satis.

Redeamus ad Carolum; cuius sanctioris vita desiderium triennij fere spatii, siue negotiorum, curarumque magnitudine; siue humano, saſſo que pudore quodam retardatum; tum ardenter excitatum est, clariusque multo eniuit; cum Federicus frater eius obiit, mense Novembri anni M.D.LX.II. Florentissimi iuuenis interitus, qui dum ad summos honoris, atque amplitudinis gradus gloriose ingredieretur, de medio præter omnium opinionem sublatus est, magnopere valuit; vt Carolus tum ipse vehementius commotus; tum aliorum animos factos ad humanarum rerum imbecillitatem præsenti casu attentiores, conspicatus; ad præclaram vite huius desipientiam, sacrami-

que

Ad melior

vita studia

te refert.

CAP. V.